

A második hadikölcsön Szegeden.

(Saját tudósítónktól.) Dr. Cicatricis Lajos főispán, a második hadikölcsön sikere érdekében újabb felhívással fordul Szeged közönségéhez. A felhívás megállapítja, — és ez esetben a megállapítás bizonyára első sorban Szegedre vonatkozik, — hogy a második hadikölcsönre eddig eszközölt jegyzések eredménye még meg sem közelíti a hozzáfűzött reményeket. Mi ehhez a megállapításhoz, a nagy ügyhöz méltó őszinteséggel és hiteles helyről szerzett információink alapján azt is hozzáfűzzük, hogy az eddigi sikertelenséget a szegedi gazdagok kicsinyessége, szűkmarkúsága és érthetetlen tartózkodása okozta. Nem akarjuk ismételni, hogy vagyoni viszonyaihoz mérten milyen mértékben tartozik mindenki teljesíteni kötelességét a hadikölcsönjegyzés körül, de kénytelenek vagyunk ez alkalommal megemlíteni, hogy a szegedi gazdagok nagyobb része a hadiadó alapjául szolgáló bevallásoknál is felette furesán viselkedett és hogy ennek a viselkedésnek végtére is határt szab a nemzet egyetemes érdeke, hogy áldozatkészségben elől kell járni azoknak, akiknek a nemzeti vagyonból nagyobb rész jutott.

A jegyzéseket fokozott figyelemmel kísérrjük és ha szükségesnek mutatkozik, névszerint fogjuk közölni, hogy kik azok, akik távolról sem anyagi erejükhöz mérten vetek részt a hadikölcsön jegyzésében, vagy pedig attól teljesen távol maradtak.

A főispán a következő felhívással fordul Szeged közönségéhez:

Felhívás Szeged város Polgáraihoz!

Ellenségtől körülvelt hazánkat álnok szövetségesünk, az olasz, megtámadta és galád merényletével akkor fordult ellenünk, mikor győzelmeinkkel már-már végét vetettük a háborúnak.

Hős katonáink eddig is emberfeletti erővel küzdöttek a tiszszerte tömegesebb ellenségeinkkel, ezen munkájuk azonban az olasz invázió folytán még terhesebbé vált. Ők miként a múltban a jövőben is tudni fogják kötelességüket és meg fogják mutatni a világnak, hogyan kell küzdeni igazságos ügyért, de kíváncsok, hogy titáni harcukban mi — itthonmaradottak — erőnk teljes megfeszítésével támogassuk.

A támogatás e pillanatban abban rejlik, hogy minél tömegesebb hadikölcsön jegyzéssel módot nyújtunk a kormánynak, katonáink felszereléséhez és a háború költségeinek fedezéséhez.

A második hadikölcsön jegyzések eddigi eredménye — sajnos — még meg sem közelíti a hozzáfűzött reményeket s így a szükségletet nem is fedezi. Ugyanezért felkérem a város hazafias polgárságát, hogy magánvagyonának minden elvonható részével hadikölcsönt jegyezni méltóztatson s amennyiben már hadikölcsönt jegyezni szíves volt, azt újabb pótejegyzéssel a lehetőség határáig felemelni szíveskedjék.

Tájékoztatásul megjegyzem, hogy hadikölcsön jegyzésére bármilyen felvilágosítást hivatalom (Városháza, I. emelet 18. sz.) készségesen megad és ott jegyzések el is fogadtatnak.

A szegedi jegyzésekben fokozottabb mértékben vesznek részt a kis emberek. A tanya népe is kezdi teljesíteni kötelességét és eredménye mutatkozik annak a propagandának, amelyet Bokor Pál helyettes polgármester és

Balogh Károly pénzügyi tanácsos fejtenek ki a hadikölcsön sikere érdekében a tanyákon. Bokor Pál az Alsótanyán, Balogh Károly pedig a Felsőtanyán tart vasárnaponként előadást.

Már augusztusban akartak megtámadni bennünket!

Szegedre internált pólai olasz a hitszegők terveiről. — Az őszi nagy olasz flottagyakorlat az Adriai-tengeren.

(Saját tudósítónktól.) Megírtuk, hogy ezer olasz internált érkezett Szegedre. Az internáltak egy része Póla vidékéről, Isztriából érkezett. Anyanyelvük olasz, azonban a monarchiához huznak, akik jórészen főlháborodva beszélnek Itália orgyilkos föllépéséről. Egyik szegedi urnak, aki beszélt velük és följajánlotta, hogy szívesen tolmácsolja olasz nyelven óhajaikat, a következő nagyérdekű dolgokat mondták el:

— Itália hitszegése nem ez év elején kezdődött. Már a múlt év őszén tudtuk, hogy Olaszország meg fogja támadni Ausztriát. Ausztriát gyűlölték, érthetetlenül, szakadatlanul. Mindig sértően beszéltek róla, minduntalan és minden téren mint halálos ellenséget kezelték.

— A múlt év augusztusában aztán olyan dolog történt, ami megdöbbentett bennünket. Ugyanis Itália augusztusban ép úgy mozgósított, akár Franciaország, vagy más hadviselő állam, dacára, hogy hivatalosan leadták, miszerint Németország és a monarchia oldalán nem vesznek részt a hadviselésben. Az északi hegyes határvidékre nagyszámu nehéz üteget szállítottak és már augusztusban rekvirálták a lovakat, holott Viktor Emánuel, a kis király csak a múlt napokban, közvetlenül a hadüzenet előtt rendelte el a rekvirálást. Különösen az nem ment a fejünkbe, miért a mi határunkon gyűjtöttek nehéz tüzérséget? Miért ép Isztriát és Karinthiát keresik fel — hadakkal? Mert Triesztben már a múlt évben is tudtuk, hogy nem tiszta dolgok történnek velünk szemben, odaát. Mi csak azon csodálkoztunk, hogy olyan nyugodt és becsületesen türelmes Ausztria, hol igazán az utolsó pillanatokig csak azt voltak hajlandók elhinni, az emberek, úgy a német, mint az olasz anyanyelvűek, miszerint Itália még se lesz képes semmi becsstelenségre. Lehetetlen! — ezt mondtuk mindig, amikor egyik-másik közülünk gyanus körülményről értesült és olasz orvítámadást jósolt.

— Életünk legmegdöbbentőbb óráit azonban augusztus 11-én éltük át. Ekkor történt, hogy az olasz flotta két raja megjelent bent az Adrián, elég közel Pólához, szinte a mi vízjeinken és céllövő nagy gyakorlatokat tartottak. Ami a legkülönösebb volt, éles lövegekkel dolgoztak, úgy, hogy sokan tudni vélték, hogy ez már több is a nagygyakorlatnál. De ezek az olasz hajók másnap, 12-én zászlódiszbe öltöztek, nagy sürgés-forgás következett és egy óriási csatahajó közeledett Velenec felől: az olasz zászlós hajó, Viktor Emánuel királyt hozta és az Avarnai herceget, a tengeri erők főparancsnokát. Az olasz uralkodó beszédet tartott, a tengerészek minden egyes hajón evviváztak. Ezekben a napokban

Mint legutóbb közöltük, Szegeden eddig 12 milliót jegyeztek a második hadikölcsönre. Szombat óta már a jegyzések jóval meghaladják ezt az összeget. Újabb, részletes kimutatást a bankok csak június 7-ike után fognak adni.

egész Olaszország azon a meggyőződésen volt, hogy Itália hajóhada váratlanul, egyszerreien mellőzve minden ultimátumot, vagy hadüzenetet, ráront az osztrák és magyar flottára. Mi is ilyesmitől tartottunk. Dalmát tengerészek, akikkel ezidő tájban beszélünk s akik Dalmácia partvidékéről jöttek, azt is beszéltek, hogy Cattaro körül ellenséges francia és angol hajórajok tüntek fel. Izgatottan vártunk, lestük a híreket, ugyan mi lesz? ... Mit csinál a mi flottánk? Merre lehet? Mi lesz, ha olasz hadihajókkal találkozik? De a véleményünk az volt, hogy a leghelyesebben teljesíti a magyar és osztrák flotta az olaszokkal szemben is kötelességét, korrekt, becsületes kötelességét... És erős hittel emlegettük „Haus tata” nevét, akiről Pólában és a vidéken az a hit, hogy ennek a korszaknak egyik legnagyobb egyénisége, csodálatos hadvezér, a tengerészei bálványozzák, még lehetetlennek tetsző dolgokra is vállalkoznak, győzhetetlennek, Haus apánk-nak hívják.

— Majd elvonultak az olasz hajórajok. Ismét arról beszéltek a civilek egymás közt, hogy ime, rémképeket láttunk, talán nagyon is jóban vagyunk Itáliával, hogy annyira a közelünkbe jött. De ekkor egy 36 éves, velenecai illetőségű munkás jött közénk, aki másfél év óta itt lakott, velünk. Levert volt. Mi bajod? — kérdeztük. — Haza kell menni! — tört ki és káromkodott. — Behívtak gyakorlatra! Nincs kedvem hazamenni, azt gondolhatjátok. Hogy harcoljak én ti ellenetek, mikor ti enni adtatok, munkával elláttatok, a hazámban pedig felfordulhattam volna! És tovább káromkodott. De harmadnap mégis eltűnt, félt itt maradni.

— Még egy esetben féltünk, hogy azonnal kitör a monarchia és Itália közt a háború. Akkor, midőn a mi flottánk megjelent Antivári előtt és bombázta, állítólag erősen bombázta. Mi ezt nem tudjuk, de az olaszországi lapok arról irtak vezető helyen, hogy a monarchia megszegte a szerződést, hogy össze-lőtte Antivárit, pedig az olasz védnökség alá tartozik, követelték, hogy Itália azonnal üzenjen hadat, más lapok még ezt is fölöslegesnek tartották, mert szerintük mi már olasz birtokot megtámadtunk és így tovább. Ekkor biztosra yettük a háborút és bár nem következett be, állandóan, félév óta vártuk, mikor dördül meg határunkon az olasz ágyú, mert tudtuk, hogy föltétlenül, orgyilkos módra reánk tör a „szövetséges”, aki miatt szégyeljük, hogy olasznak születtünk!

Áruló az, aki a nemzet nagy ügyétől a mai napokban megvonja támogatását s nincs minden erejével azon, hogy a második hadikölcsönnek minél teljesebb sikere legyen.